

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم تحقیقات و فناوری

۱۳۵۰

دانشگاه اراک

آئین نامه دوره پژوهشی پسادکتری دانشگاه اراک

معاونت پژوهشی دانشگاه

آذر ماه ۱۳۹۶

آئین نامه دوره پژوهشی پسادکتری دانشگاه اراک

۱- تعریف

تاسیس و گسترش دوره های تحقیقاتی پسادکتری، در راستای مأموریت کلی دانشگاه اراک و به منظور تربیت و آموزش نیروهای متخصص مورد نیاز کشور و استفاده از ظرفیت علمی اعضای هیئت علمی، امکانات و تجهیزات پژوهشی دانشگاه انجام می پذیرد. هزینه های این دوره ها یا از محل طرح های پژوهش و فناوری برون دانشگاهی، نهاد های حامی این دوره ها و یا از طرح های مصوب معاونت پژوهشی دانشگاه اراک، با رعایت آیین نامه اخیر، تامین می گردد. با توجه به اینکه این دوره ها می توانند در تعمیق و گسترش ارتباط بین دانشگاههای داخلی و خارجی نیز موثر باشند، آئین نامه اخیر برای متقاضیان داخل و خارج از کشور که مایل هستند زیر نظر اساتید برجسته دانشگاه اراک توانایی علمی خود را افزایش دهند مورد استفاده قرار می گیرد. در پایان دوره با تایید معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه گواهی انجام دوره برای پژوهشگران موفق صادر می گردد.

۲- هدف

هدف از برگزاری دوره، تحقیقات در یک زمینه خاص است که منجر به تولید علم، گسترش مرزهای دانش و رفع مشکلات کشور با استفاده از آخرین دستاوردهای علمی می گردد. از اهداف دیگر این دوره می توان به ارتقای توان علمی اعضای هیات علمی دانشگاه اراک، بالا بردن ظرفیت تحقیقاتی پژوهشگران دانشگاه اراک و همچنین افزایش کیفیت تحقیقات انجام شده در دانشگاه اراک اشاره کرد.

۱-۲ دوره پسادکتری

دوره پسادکتری دوره ای است موقت و معین (حداقل یک سال و حداکثر سه سال) که برای اشتغال فارغ التحصیلان دوره دکتری به فعالیت های پژوهشی و به منظور ارتقای مهارت های تخصصی و همچنین انجام تحقیقات مورد نیاز در دانشگاه اراک، در حوزه تخصصی پژوهشگران پذیرفته شده و اساتید راهنما، در دانشگاه برگزار می گردد.

۲-۲ پژوهشگر پسادکتری

پژوهشگر پسادکتری فردی است که دارای مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) بوده و متقاضی ورود به دوره های معین فعالیت های علمی به منظور ارتقای مهارت های تخصصی، رفع مشکلات جامعه و انجام تحقیق برای حضور در مرزهای دانش جهانی در حوزه تخصصی مربوطه می باشد.

۳- شرایط ورود به دوره

۳-۱- داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی.

۳-۲- عدم وجود مشکل نظام وظیفه برای پژوهشگر پسادکتری.

۳-۳- داشتن دانشنامه دکتری (Ph.D.)، متناسب با پژوهش مورد تقاضا، از یکی از دانشگاه های داخل یا خارج از کشور که به تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.

۳-۴- از تاریخ دانش آموختگی دکتری نباید بیش از ۳ سال گذشته باشد.

تبصره ۱: مدت زمان دوره ضرورت وظیفه عمومی به این مدت اضافه گردد.

تبصره ۲: در صورت داشتن سابقه کار پژوهشی و فناوری مرتبط این مدت تا ۵ سال افزایش یابد.

۳-۵- داشتن توصیه نامه صلاحیت انجام پژوهش در دوره پسا دکتری از استاد(استادان) راهنما و مشاور(مشاوران) رساله دکتری.

۳-۶- اخذ موافقت پذیرش پژوهشگر برای شرکت در این دوره از یکی از اعضای هیات علمی واجد شرایط در دانشگاه اراک.

۳-۷- کسب حداقل ۱۵ امتیاز از مقالات علمی پژوهشی منتشر شده در نشریه های معتبر(از رساله و سایر فعالیت های پژوهشی دوره دکتری) یا طرح های تحقیقاتی مستخرج از فعالیت های پژوهشی دوره دکتری و پس از آن به استناد آیین نامه ارتقای اعضای هیات علمی موسسه های آموزشی و پژوهشی.

تبصره ۱: حداقل ۶۰٪ امتیازات کسب شده این بند باید نتیجه پژوهش های خود پژوهشگر باشد. (پژوهشگر به عنوان نویسنده اول یا در مقام دانشجوی ارائه دهنده مقاله بعنوان فعالیت پژوهشی مستخرج از رساله باشد).

تبصره ۲: حداقل دو عنوان از مقاله ها، در نشریه های ISI یا ISC مورد تایید شورای پژوهشی دانشگاه اراک، چاپ شده باشد.

تبصره ۳: حداکثر ۵ امتیاز این بند می تواند با امتیاز طرح های پژوهشی و فناوری کاربردی (برون دانشگاهی یا طرح های مورد تایید دانشگاه اراک) جایگزین گردد.

۳-۸- موافقت گروه و دانشکده با برگزاری دوره.

۴- شرایط عضو هیئت علمی مجری دوره

۴-۱- عضو هیات علمی دانشگاه اراک

۴-۲- راهنمایی دانشجویان تحصیلات تکمیلی که از رساله خود دفاع کرده و فارغ التحصیل شده باشند را به عهده گرفته باشد.

۴-۳- توانایی تامین هزینه های مرتبط از محل طرح های پژوهش و فناوری برون دانشگاهی و/یا سایر اعتبارات خارج و داخل از دانشگاه (بر اساس مصوبات شورای پژوهشی دانشگاه اراک).

تبصره : در مورد پژوهشگرانی که موضوع تامین هزینه های دوره (پرسنلی و تجهیزاتی) توسط یک نهاد خارج از دانشگاه تامین می شود، شرایط عضو هیات علمی مجری دوره بر اساس دستورالعمل اجرایی آیین نامه مشخص می شود.

۵- طول دوره

دوره پژوهش پسادکتری یک دوره تمام وقت یکساله می باشد و بنا به ضرورت با پیشنهاد مجری دوره و موافقت شورای آموزشی و پژوهشی دانشکده/ پژوهشکده می تواند تا یک سال دیگر نیز افزایش یابد.

تبصره: در صورت عدم وجود منع قانونی طول دوره برای یک طرح تحقیقاتی خاص حداکثر تا سه سال قابل تمدید است.

۶- تعهدات پژوهشگر

۶-۱- اهتمام به امور پژوهشی در طول دوره با نظارت و هماهنگی مجری دوره.

۶-۲- رعایت کلیه قوانین و مقررات آموزشی، پژوهشی و اداری دانشگاه در طول دوره.

۶-۳- ارائه گزارش های دوره ای ۳ ماهه با تایید مجری دوره، گروه و شورای دانشکده به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه.

۷- تعهدات مجری دوره

۷-۱- فراهم نمودن امکانات و فضای کار مناسب برای پژوهشگر با هماهنگی گروه و دانشکده در حد امکانات مصوب.

۷-۲- تامین کلیه هزینه های دوره از جمله هزینه های پژوهش و کمک هزینه معیشتی پژوهشگر تا حد امکانات مصوب.

۸- مراحل درخواست، تایید و ثبت نام پژوهشگر پسا دکتری

۱- پذیرش درخواست کتبی پژوهشگر پسادکتری توسط استاد مجری برگزاری دوره

۲- تایید پذیرش توسط گروه و دانشکده مربوطه

۳- انعکاس رای گروه و دانشکده به معاونت پژوهشی دانشگاه جهت صدور حکم و فرایند سازی اداری و ابلاغ به استاد و دانشکده مربوطه

۹- ارائه گواهینامه پایان دوره تحقیقاتی پسا دکتری

بر مبنای درخواست کتبی پژوهشگر پسادکتری، پس از پایان دوره و پس از تایید نتایج حاصل، براساس موارد قانونی مندرج در دستورالعمل اجرایی آیین نامه، گواهینامه پایان دوره پژوهشی پسا دکتری با سه امضای معاون پژوهشی دانشگاه، رئیس دانشکده و استاد مجری دوره صادر خواهد شد.

۱۰- تعهدات دانشگاه در قبال پژوهشگر پسا دکتری

تعهدات معاونت پژوهشی

- ۱-۱۰ بررسی روند تحقیقات ارائه شده برای پذیرش پژوهشگران دوره پسادکتری و هم راستایی پژوهشی آنها با اولویت های پژوهشی دانشگاه اراک
- ۲-۱۰ بررسی اعلام صلاحیت محقق مجری دوره و طرح پیشنهادی ارائه شده توسط دانشکده ها و ارائه پاسخ مقتضی
- ۳-۱۰ بررسی امکانات و منابع موجود در دانشکده ها برای پذیرش پژوهشگر دوره پسادکتری
- ۴-۱۰ صدور گواهینامه پایان دوره تحقیق پسادکتری پس از تایید استاد مجری دوره و دانشکده

۱۱- شرایط صدور تاییدیه پایان دوره

- ۱-۱۱- ارائه سمینار در مورد نتایج پژوهش های انجام یافته در دانشکده/ پژوهشکده مربوطه توسط پژوهشگر.
- ۲-۱۱- ارائه حداقل یک مقاله چاپ شده (یا گواهی پذیرش مقاله) در نشریه های علمی - پژوهشی معتبر (به تایید معاونت پژوهشی دانشگاه اراک) و یا مقالات منتشر شده در نشریات معتبر نمایه شده در پایگاه استنادی ISI و ISC از نتایج پژوهش تبصره: در شرایط خاص که فعالیت پژوهشی منجر به تولید فناوری جدید، ثبت اختراع بین المللی، تولید دانش فنی و یا محصول جدید شود و/یا پژوهشگر مستقیماً از طریق یک نهاد خارج از دانشگاه حمایت می شود، تایید این دستاوردها با نظر شورای پژوهش و فناوری دانشگاه، می تواند جایگزین مقاله گردد.

۱۲- امور مالی دوره

کلیه هزینه های برگزاری دوره شامل هزینه های پرداختی به پژوهشگر، هزینه های تشکیل جلسات و سمینارها، ارزیابی دوره و همچنین هزینه های جانبی از محل اعتبار تخصیص معاونت پژوهشی دانشگاه اراک، اعتبارهای تخصیصی طرح های پژوهشی و فناوری درون یا برون دانشگاهی، سایر اعتبارات جذب شده از نهاد های خارج از دانشگاه توسط پژوهشگر یا عضو هیات علمی مجری دوره و/یا بر اساس مصوبات مورد تایید معاونت پژوهشی دانشگاه تامین می گردد.

۱۳- نحوه ورود به دوره

- ۱-۱۳- ارائه مستندات شرایط مندرج در بندهای ماده ۳ و ۴ و ۸ این آیین نامه به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه توسط عضو هیات علمی مجری دوره.
  - ۲-۱۳- بررسی مدارک و شرایط احراز توسط معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه و معرفی پژوهشگر به مراجع ذی صلاح جهت تایید صلاحیت های عمومی.
  - ۳-۱۳- تایید قرارداد دوره، توسط معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه.
  - ۴-۱۳- ارائه بیمه (خویش فرما) در طول دوره پژوهشی توسط پژوهشگر یا در صورت تایید توسط معاونت پژوهشی دانشگاه.
  - ۵-۱۳- معرفی پژوهشگر به دانشکده، مجری دوره و نهادهای مرتبط جهت شروع کار.
- تبصره: شروع فعالیت پژوهشگر در دانشگاه منوط به تایید قرارداد فی مابین مجری دوره و پژوهشگر توسط معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه می باشد.

۱۴- ملاحظات عمومی

- ۱-۱۴- پژوهشگر در طول دوره، هیچگونه رابطه استخدامی با دانشگاه ندارد.
- ۲-۱۴- نحوه تعامل پژوهشگر با دانشگاه در طول دوره در چارچوب این آیین نامه و قرارداد پژوهشی مربوطه و سایر قوانین حاکم بر دانشگاه می باشد.
- ۳-۱۴- پژوهشگر در شوراهای دانشگاه و دانشکده عضویت نخواهد داشت.
- ۴-۱۴- پژوهشگر می تواند در هر ترم حداکثر دو درس، مرتبط با زمینه تخصصی خود، در صورت نیاز دانشگاه و موافقت مراجع ذیربط، تدریس نماید.

تبصره: حق التدریس پژوهشگر برای ارائه دروس، وفق مقررات توسط معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه، با نظارت معاونت پژوهشی از محل مربوطه پرداخت می گردد.

۵-۱۴- نتایج پژوهش ها در طول دوره و درآمدهای ناشی از آنها متعلق به دانشگاه اراک بوده و پژوهشگر موظف است در انتشار نتایج علمی، مقالات، کتب، ثبت اختراعات و سایر تولیدات علمی حقوق مالکیت فکری دانشگاه اراک را ، وفق قرار داد منعقد، محفوظ نگه دارد.

تبصره: آدرس دهی نتایج تحقیقات دوره صرفاً با عنوان (دانشگاه اراک و طبق مصوبات شورای پژوهشی دانشگاه اراک) خواهد بود.

۶-۱۴- در خصوص سایر موارد که در این آیین نامه لحاظ نگردیده است و یا مواردی که نیاز به تفسیر دارد، نظر شورای پژوهش و فناوری دانشگاه اراک ملاک عمل خواهد بود.

این آیین نامه در **۱۴ بند و ۱۱ تبصره** در تاریخ **۱۳۹۶/۰۷/۱۰** در شورای پژوهشی دانشگاه اراک و در بیست و پنجمین جلسه مورخ **۹۶/۰۹/۰۴** به تایید هیات رییس دانشگاه اراک رسید.